

úplné znenie

ZÁKONY II. 2023

Trestný zákon

Trestný poriadok

Zákon o registri trestov

**Zákon o ochrane
oznamovateľov
protispoločenskej
činnosti**

Upozornenie na zmenu:

Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

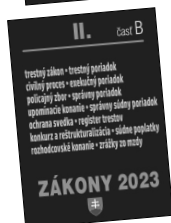
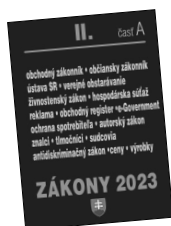
Civilný sporový poriadok

Zákon o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

Zákon o priestupkoch

úplné znenia zákonov po novelách **AKTUALIZÁCIA II/3** **K ZÁKONOM II/2023**

Zmenené ustanovenia sú v texte zákonov **vyznačené tučným písmom.**

Obsah

1. Zákon č. 300/2005 Z.z. **Trestný zákon** – po novele zákonom č. 117/2023 Z.z. (prvá novela) 4
2. Zákon č. 301/2005 Z.z. **Trestný poriadok** – po novele zákonom č. 111/2023 Z.z. (druhá novela) a po novele zákonom č. 192/2023 Z.z. (tretia novela) ... 108
3. Zákon č. 192/2023 Z.z. **o registri trestov** – nový zákon 250
4. Zákon č. 54/2018 Z.z. **o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti** – po novele zákonom č. 189/2023 Z.z. (prvá novela) 266

Upozornenie na zmenu:

5. Zákon č. 455/1991 Zb. **o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) – po novele zákonom č. 146/2023 Z.z. (druhá novela) a po novele zákonom č. 205/2023 Z.z. (tretia novela) 280
6. Zákon č. 160/2015 Z.z. **Civilný sporový poriadok** – po novele zákonom č. 201/2023 Z.z. (prvá novela) 286
7. Zákon č. 71/1992 Zb. **o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov** – po novele zákonom č. 192/2023 Z.z. (prvá novela) a po novele zákona č. 201/2023 Z.z. (druhá novela) 287
8. Zákon č. 372/1990 Zb. **o priestupkoch** – po novele zákonom č. 183/2023 Z.z. (prvá novela) 288

Vydavateľ

PORADCA, s. r. o.
Pri Celulóžke 40
010 01 Žilina
IČO: 36 371 271

ISSN 1335-6127 (tlačené vydanie)
ISSN 1338-0877 (online vydanie)
EV 3899/09

Objednávky a distribúcia

prijímame telefonicky 9.00 - 15.00 hod.
tel: **041-5652 871, 877, 879**
0915 033 300, 0911 193 135
abos@poradca.sk, www.poradca.sk
písmomne na adrese vydavateľstva
poštou, kuriérom

Tlač jún 2023
Cena 5,70 €

**YVDAVATEĽSTVO
PORADCA**
radi, rieši problémy
vychádza publikácie

Práce a Mzdy
bez chýb, pokút a penále

DUO
bez chýb, pokút a penále

100

**OTÁZOK
ODPOVEDÍ**

PORADCA

**1000
riešení**

ZÁKONY
po novelách
úplné znenie

AKTUALIZÁCIE
úplné znenie zákonov
po posledných novelách

PREHLAD

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

PRVÁ ČASŤ	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	§	1.....	4
PRVÁ HLAVA	PÔSOBNOSŤ ZÁKONA			
	A ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI			
Prvý diel	Trestný zákon a jeho pôsobnosť.....	§	2-7b.....	4
Druhý diel	Základy trestnej zodpovednosti			
PRVÝ ODDIEL	POJEM A DRUHY TRESTNÉHO ČINU	§	8-18.....	5
DRUHÝ ODDIEL	PÁCHATEĽ, SPOLUPÁCHATEĽ			
	A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU	§	19-21.....	7
TRETÍ ODDIEL	OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE TRESTNÚ ZODPOVEDNOSŤ	§	22-23.....	7
ŠTVRTÝ ODDIEL	OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE PROTIPRÁVNOSŤ ČINU	§	24-30.....	7
DRUHÁ HLAVA	SANKCIE			
Prvý diel	Druhy sankcií.....	§	31-33.....	8
Druhý diel	Základné zásady ukladania sankcií.....	§	34-45.....	9
Tretí diel	Ukladanie a výkon jednotlivých trestov.....	§	46-65.....	13
Štvrtý diel	Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmienené prepustenie a podmienené upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov.....	§	65a-72b.....	20
Piaty diel	Ochranné opatrenia.....	§	73-83b.....	22
TRETIA HLAVA	ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU	§	84-93.....	25
ŠTVRTÁ HLAVA	OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH			
Prvý diel	Trestná zodpovednosť.....	§	94-95.....	28
Druhý diel	Zánik trestnosti.....	§	96.....	28
Tretí diel	Ukladanie sankcií a výchovných opatrení mladistvému...§		97-101.....	28
Štvrtý diel	Ochranná výchova.....	§	102-105.....	29
Piaty diel	Výchovné opatrenia.....	§	106-108.....	29
Šiesty diel	Tresty.....	§	109-121.....	30
PIATA HLAVA	VÝKLAD POJMOV			
Prvý diel	Všeobecné pojmy.....	§	122-137.....	32
Druhý diel	Osobitné kvalifikačné pojmy.....	§	138-143.....	38
DRUHÁ ČASŤ	OSOBITNÁ ČASŤ			
PRVÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU			
Prvý diel	Trestné činy proti životu.....	§	144-154.....	39
Druhý diel	Trestné činy proti zdraviu.....	§	155-160.....	41
Tretí diel	Trestné činy ohrozujúce život alebo zdravie.....	§	161-178.....	41
DRUHÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE			
	A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI			
Prvý diel	Trestné činy proti slobode.....	§	179-198.....	45
Druhý diel	Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti.....	§	199-203.....	50
TRETIA HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI	§	204-211.....	51
ŠTVRTÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU	§	212-249a.....	52
PIATA HLAVA	TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE			
Prvý diel	Trestné činy ohrozujúce trhovú ekonomiku.....	§	250-258.....	62
Druhý diel	Trestné činy proti hospodárskej disciplíne.....	§	259-269a.....	64
Tretí diel	Trestné činy proti mene a trestné činy daňové.....	§	270-280.....	67
Štvrtý diel	Trestné činy proti priemyselným právam a proti autorskému právu.....	§	281-283.....	70

ŠIESTA HLAVA

- Prvý diel
Druhý diel

SIEDMA HLAVA

- Prvý diel
Druhý diel

ÔSMA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel
Tretí diel
Štvrtý diel
Piaty diel

DEVIATA HLAVA**DESIATA HLAVA**

- Prvý diel
Druhý diel
Tretí diel
Štvrtý diel

JEDENÁSTA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel
Tretí diel

- Štvrtý diel

DVANÁSTA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel
Tretí diel

TRETIA ČASŤ

- Príloha

TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE**NEBEZPEČNÉ A PROTI ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU**

Trestné činy všeobecne nebezpečné	§ 284-299a.....	70
Trestné činy proti životnému prostrediu	§ 300-310.....	74

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Trestné činy proti základom republiky	§ 311-317.....	77
Trestné činy proti bezpečnosti republiky	§ 318-320.....	79

TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU**VO VEREJNÝCH VECIACH**

Trestné činy proti výkonu právomoci orgánov verejnej moci	§ 321-325.....	79
Trestné činy verejných činiteľov	§ 326-327a.....	80
Korupcia	§ 328-336d.....	81
Niektoré formy trestnej súčinnosti	§ 337-341.....	83
Iné formy rušenia činnosti orgánov verejnej moci	§ 342-358.....	83
TRESTNÉ ČINY PROTI INÝM PRÁVAM A SLOBODÁM	§ 359-378a.....	87

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI, PROTI CIVILNEJ**SLUŽBE, PROTI SLUŽBE V OZBROJENÝCH SILÁCH****A PROTI OBRANE VLASTI**

Trestné činy proti brannosti	§ 379-381.....	91
Trestné činy proti civilnej službe	§ 382-385.....	92
Trestné činy proti službe v ozbrojených silách	§ 386-389.....	92
Trestné činy proti obrane vlasti	§ 390-392.....	92

TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti	§ 393-400.....	93
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu	§ 401-406.....	94
Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby	§ 407-409.....	95
Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť	§ 410-415.....	95

TRESTNÉ ČINY PROTI MIERU, PROTI ĽUDSKOSTI,**TRESTNÉ ČINY TERORIZMU, EXTRÉMIZMU****A TRESTNÉ ČINY VOJNOVÉ**

Trestné činy proti mieru a ľudskosti, trestné činy terorizmu a extrémizmu	§ 417-425.....	96
Trestné činy vojnové	§ 426-434.....	100
Spoločné ustanovenia	§ 435.....	102

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ

A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	§ 436-440.....	102
--------------------------------------	----------------	-----

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH

AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE		015
----------------------------	-------	-----

Trestný zákon

v znení

zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 497/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 257/2009 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 313/2011 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., zákona č. 73/2015 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 274/2017 Z. z., zákona č. 161/2018 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., nálezu Ústavného súdu SR č. 38/2019 Z. z., zákona č. 214/2019 Z. z., zákona č. 420/2019 Z. z., zákona č. 474/2019 Z. z., zákona č. 288/2020 Z. z., zákona č. 312/2020 Z. z., zákona č. 236/2021 Z. z., zákona č. 357/2021 Z. z., zákona č. 105/2022 Z. z., zákona č. 111/2022 Z. z. **a zákona č. 117/2023 Z. z.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÁ ČASŤ

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje základy trestnej zodpovednosti, druhy trestov, druhy ochranných opatrení, ich ukladanie a skutkové podstaty trestných činov.

PRVÁ HLAVA PÔSOBNOSŤ ZÁKONA A ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

Prvý diel Trestný zákon a jeho pôsobnosť

§ 2

Časová pôsobnosť

(1) Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatela priaznivejší.

(2) Páchatelovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

O d k a z y k t e x t u sú uvedené na str. 105.

§ 3

Územná pôsobnosť

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území Slovenskej republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území Slovenskej republiky, aj keď sa páchatel

a) dopustil konania aspoň sčasti na jej území, ak porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti mimo jej územia, alebo

b) dopustil konania mimo územia Slovenskej republiky, ak tu malo nastať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom alebo ak tu mal nastať aspoň sčasti taký následok.

(3) Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný mimo územia Slovenskej republiky na palube lode plávajúcej pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky alebo na palube lietadla zapísaného v registri lietadiel Slovenskej republiky.

Osobná pôsobnosť

§ 4

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý mimo územia Slovenskej republiky spáchal občan Slovenskej republiky alebo cudzinec, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 5

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť obzvlášť závažného zločinu, ak bol čin spáchaný mimo územia Slovenskej republiky proti občanovi Slovenskej republiky a v mieste činu je čin trestný alebo ak miesto činu nepodlieha žiadnej trestnej právomoci.

§ 5a

Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi (§ 171 a 172), legalizácie výnosu z trestnej činnosti (§ 233 až 234), falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov (§ 270), uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov (§ 271), výroby a držby falšovateľského náčinia (§ 272), falšovania, pozmeňovania a nedovolennej výroby kolkových známk, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok (§ 274), falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru (§ 275), založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny alebo jej člena (§ 297), nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov (§ 298 a 299), úkladov proti Slovenskej republike (§ 312), teroru (§ 313 a 314), záškodníctva (§ 315 a 316), sabotáže (§ 317), vyzvedačstva (§ 318), útoku na orgán verejnej moci (§ 321), útoku na verejného činiteľa (§ 323), falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky (§ 352), ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti (§ 353), prevádzačstva (§ 355), ohrozenia mieru (§ 417), genocidia (§ 418), teroristického útoku (§ 419), niektorých foriem účasti na terorizme (§ 419b), financovania terorizmu (§ 419c), cestovania na účel terorizmu (§ 419d), neľudskosti (§ 425), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 426), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 427), zneužívania medzinárodne uznávaných označení a štátnych znakov (§ 428), vojnovkej krutosti (§ 431), perzekúcie obyvateľstva (§ 432), vojnového bezprávia (§ 433) aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal mimo územia Slovenskej republiky cudzinec, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 6

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného mimo územia Slovenskej republiky cudzincom, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, aj vtedy, ak

- a) čin je trestný aj podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný,
- b) páchateľ bol zadržaný alebo zatknutý na území Slovenskej republiky a
- c) nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Páchateľovi uvedenému v odseku 1 však nemôžno uložiť trest prísnejší, než ustanovuje zákon štátu, na ktorého území bol trestný čin spáchaný.

§ 7**Pôsobnosť podľa medzinárodných zmlúv**

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa tohto zákona aj vtedy, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorá bola

ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 3 až 6 sa nepoužívajú, ak to nepripúšťa medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 7a**Pôsobnosť na ukladanie ochranných opatrení**

(1) Ochranné opatrenie podľa tohto zákona možno uložiť, ak sa podľa neho posudzuje trestnosť činu, v súvislosti so spáchaním ktorého má byť ochranné opatrenie uložené.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak páchateľ činu inak trestného nie je trestne zodpovedný alebo ak ide o osobu, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť.

§ 7b**Výkon a zohľadnenie rozhodnutia iného štátu**

(1) Rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci možno na území Slovenskej republiky vykonať alebo môže mať iné právne účinky, len ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva alebo zákon.

(2) Právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní na účely trestného konania sa zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Druhý diel**Základy trestnej zodpovednosti****PRVÝ ODDIEL****POJEM A DRUHÝ TRESTNÝ ČIN****§ 8****Trestný čin**

Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9**Druhy trestných činov**

Trestný čin je prečin a zločin.

§ 10**Prečin**

(1) Prečin je

- a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
- b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

(2) Nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchateľa je jeho závažnosť nepatrná.

§ 11 Zločin

(1) Zločin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov.

(2) O zločin ide aj vtedy, ak v prísnejšej skutkovej podstate prečinu spáchaného úmyselne je ustanovená horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca päť rokov.

(3) Zločin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, sa považuje za obzvlášť závažný.

§ 12 Miesto spáchania trestného činu

Miesto spáchania trestného činu je každé miesto, na ktorom

- a) páchateľ konal, alebo
- b) nastal alebo podľa predstavy páchateľa mal nastať následok predpokladaný týmto zákonom.

§ 13 Príprava na zločin

(1) Príprava na zločin je konanie, ktoré spočíva v úmyselnom organizovaní zločinu, zadovážovaní alebo prispôbovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spojení, zhliuknutí, návode, objednávaní alebo pomoci na taký zločin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok na jeho spáchanie, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu zločinu.

(2) Príprava na zločin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej za zločin, ku ktorému smerovala.

(3) Trestnosť prípravy na zločin zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, alebo
- b) urobil o príprave na zločin oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

§ 14 Pokus trestného činu

(1) Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa

páchateľ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo
- b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

Zavinenie

§ 15

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchateľ

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

§ 16

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchateľ

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo
- b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 17

Pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

§ 18

Na prirážajúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihladne, ak ide o

- a) ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchatel zaviniť z nedbanlivosti, ak tento zákon nevyžaduje aj v tomto prípade zavinenie úmyselné, alebo
- b) inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, ak tento zákon nevyžaduje, aby o nej páchatel vedel.

DRUHÝ ODDIEL PÁCHATEĽ, SPOLUPÁCHATEĽ A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU

§ 19

Páchatel

(1) Páchatel trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Páchatelom trestného činu môže byť fyzická osoba a právnická osoba za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

§ 20

Spolupáchatel

Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatelov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

§ 21

Účastník

(1) Účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne

- a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- c) požiadal iného, aby spáchal trestný čin (objednávateľ), alebo
- d) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatela, ak tento zákon neustanovuje inak.

TRETÍ ODDIEL OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE TRESTNÚ ZODPOVEDNOSŤ

§ 22

Vek

(1) Kto v čase spáchania činu inak trestného nedovršil štrnásť rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

(2) Pre trestný čin sexuálneho zneužívania podľa

§ 201 nie je trestne zodpovedný, kto v čase spáchania činu nedovršil pätnásť rok svojho veku.

§ 23

Nepríčetnosť

Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

ŠTVRTÝ ODDIEL OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE PROTIPRÁVNOSŤ ČINU

§ 24

Krajná núdza

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o krajinú núdzu, ak bolo možné nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom za daných okolností odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Rovnako nejde o krajinú núdzu, ak ten, komu nebezpečenstvo priamo hrozilo, bol podľa všeobecne záväzného právneho predpisu povinný ho znášať.

§ 25

Nutná obrana

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

(3) Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

(4) Ak sa niekto vzhľadom na okolnosti prípadu mylne domnieva, že útok hrozí, nevylučuje to trestnú zodpovednosť za čin spáchaný z nedbanlivosti, ak omyl spočíva v nedbanlivosti.

§ 26

Oprávnené použitie zbrane

(1) Použitie zbrane v súlade so zákonom nie je trestným činom.

(2) Za použitie zbrane v súlade so zákonom sa považuje aj jej použitie proti inému vo svojom obydli na ochranu života, zdravia alebo majetku, ak osoba do obydli neoprávnené vnikne alebo v ňom neoprávnené zotrvá a nejde o nutnú obranu. To neplatí, ak bola prítom inému úmyselne spôsobená smrť.

§ 27**Dovolené riziko**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak niekto v súlade s dosiahnutým stavom poznania vykonáva spoločensky prospešnú činnosť v oblasti výroby a výskumu, ak spoločensky prospešný výsledok, ktorý sa od vykonávania činu očakáva, nemožno dosiahnuť bez rizika ohrozenia záujmu chráneného týmto zákonom.

(2) Nejde o dovolené riziko, ak výsledok, ku ktorému čin smeruje, celkom zjavne nezodpovedá miere rizika alebo vykonávanie činu odporuje všeobecne záväznému právnomu predpisu, verejnému záujmu, zásadám ľudskosti alebo sa priecí dobrým mravom.

§ 28**Výkon práva a povinnosti**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúci z všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnomu predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnomu predpisu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin genocidia podľa § 418, trestný čin nedobrovoľného zmiznutia podľa § 420a alebo trestný čin neľudskosti podľa § 425 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin vojnového bezprávia podľa § 433 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného, okrem prípadu, ak osoba, ktorá plnila také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,

- a) mala zákonnú povinnosť splniť také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,
- b) nevedela, že také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn je nezákonné, a
- c) obsah takého nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu nenasvedčoval, že je nezákonné.

§ 29**Súhlas poškodeného**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak bol vykonaný so súhlasom poškodeného a nesmeruje proti jeho životu alebo zdraviu.

(2) Nejde o súhlas poškodeného, ak súhlas nebol daný vopred, nebol vážny a dobrovoľný alebo ak v súvislosti s ním bol spáchaný iný trestný čin.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak podľa skutkovej podstaty trestného činu má byť čin trestný aj vtedy, keď bol daný súhlas poškodeného podľa odseku 1.

§ 30**Plnenie úlohy agenta**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ním agent ustanovený podľa osobitného predpisu pri odhaľovaní trestného činu a pri zisťovaní jeho páchatela ohrozí alebo poruší záujem chránený týmto zákonom len preto, že bol k tomu donútený zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, v ktorej pôsobí, alebo ak spácha taký čin v dôvodnej obave o život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak agent spácha trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201, všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 2 až 4, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, genocidia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d alebo neľudskosti podľa § 425 alebo ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Čin inak trestný uvedený v § 332 až 334 a v § 336 ods. 2 spáchaný na účely odhalenia trestného činu alebo zistenia páchatela trestného činu podľa § 326, § 328 až 330, § 336 ods. 1, § 336a alebo § 336b spôsobom ustanoveným v Trestnom poriadku nie je trestným činom.

DRUHÁ HLAVA SANKCIE

Prvý diel Druhy sankcií

§ 31**Trest a ochranné opatrenie**

(1) Sankcie podľa tohto zákona sú tresty a ochranné opatrenia, ktoré sú právnym následkom spáchaného trestného činu alebo činu inak trestného.

(2) Trest je ujma na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť páchatelovi len súd podľa tohto zákona za spáchaný trestný čin.

(3) Ochranné opatrenie je ujma na osobnej slobode alebo majetku odsúdeného alebo inej osoby, ktorú môže uložiť len súd podľa tohto zákona v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

§ 32**Druhy trestov**

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť páchatelovi, ktorý je fyzickou osobou, len

- a) trest odňatia slobody,

- b) trest domáceho väzenia,
- c) trest povinnej práce,
- d) peňažný trest,
- e) trest prepadnutia majetku,
- f) trest prepadnutia vecí,
- g) trest zákazu činnosti,
- h) trest zákazu pobytu,
- i) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- j) trest straty čestných titulov a vyznamenaní,
- k) trest straty vojenskej a inej hodnosti,
- l) trest vyhostenia.

§ 33

Druhy ochranných opatrení

Ochranné opatrenia sú:

- a) ochranné liečenie,
- b) ochranná výchova,
- c) ochranný dohľad,
- d) detencia,
- e) zhabanie vecí,
- f) zhabanie časti majetku.

Druhý diel

Základné zásady ukladania sankcií

§ 34

Zásady ukladania trestov

(1) Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

(2) Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

(3) Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

(4) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritažujúce okolnosti, pofahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

(5) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine,
- c) pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(6) Tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Popri sebe nemožno uložiť trest

- a) odňatia slobody a domáceho väzenia,
- b) odňatia slobody a povinnej práce,
- c) peňažný a prepadnutia majetku,
- d) prepadnutia vecí a prepadnutia majetku,
- e) zákazu pobytu a vyhostenia.

§ 35

Zásady ukladania ochranných opatrení

(1) Ochranné opatrenie možno uložiť páchatelovi trestného činu buď popri treste, alebo aj pri upustení od potrestania páchatela, ak ochranné opatrenie zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatelom účinnejšie ako trest.

(2) Ochranné opatrenie môže postihnúť osobu iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jej rodinu a blízke osoby.

(3) Ochranné opatrenie možno uložiť aj páchatelovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

(4) Popri ochrannej výchove nemožno uložiť ochranný dohľad.

(5) Pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela alebo inej osoby. Súd pri ukladaní ochranného opatrenia prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu alebo iná osoba získala trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela alebo inej osoby, uloží jej s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektoré ochranné opatrenie, ktorým ju postihne na majetku.

(6) Výkon ochranného opatrenia sa musí skončiť najneskôr dosiahnutím jeho účelu, prípadne uplynutím doby, na ktorú bolo uložené, alebo dovŕšením zákonom ustanoveného veku odsúdeného alebo inej osoby.

Poláhajúce okolnosti a priťažujúce okolnosti

§ 36

Poláhajúcou okolnosťou je to, že páchateľ

- a) spáchal trestný čin v ospravedliteľnom silnom citovom rozrušení,
- b) spáchal trestný čin v dôsledku nedostatku vedomostí alebo skúseností,
- c) spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby,
- d) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých alebo ako osoba vo vyššom veku, ak táto skutočnosť mala vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť,
- e) spáchal trestný čin pod tlakom odkázanosti alebo podriadenosti,
- f) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,
- g) spáchal trestný čin v dôsledku núdze, ktorú si sám nespôsobil,
- h) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,
- i) spáchal trestný čin, odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo plnenia úloh agenta,
- j) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,
- k) pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,
- l) priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval,
- m) sám oznámil trestný čin príslušným orgánom,
- n) napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, alebo
- o) prispel k odhaleniu alebo usvedčeniu organizovanej skupiny, zločinskej skupiny alebo teroristickej skupiny.

§ 37

Priťažujúcou okolnosťou je to, že páchateľ

- a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnuteľnej pohnútky,
- b) spáchal trestný čin ako odplatu voči inému za to, že voči páchateľovi plnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, najmä proti pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi,
- c) spáchal trestný čin preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,

alebo preto, aby uľahčil alebo zakryl iný trestný čin,

- d) spáchal trestný čin za živeľnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti vážne ohrozujúcej život alebo zdravie ľudí, iné základné práva a slobody, ústavné zriadenie, majetok, verejný poriadok alebo mravnosť,
- e) zneužil svoje zamestnanie, povolanie, funkciu alebo postavenie na dosiahnutie neoprávnenej alebo neprimeranej výhody,
- f) spáchal trestný čin verejne,
- g) spáchal trestný čin na mieste požívajúcim podľa všeobecne záväzného právneho predpisu osobitnú ochranu, najmä v dome alebo byte iného,
- h) spáchal viac trestných činov,
- i) zneužil na spáchanie trestného činu osobu, ktorá nie je trestne zodpovedná,
- j) zviadol na spáchanie trestného činu mladistvého,
- k) spáchal trestný čin ako organizátor,
- l) spáchal trestný čin v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- m) bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať,
- n) spáchal trestný čin ako člen skupiny osôb počas premiestňovania sa na miesto konania verejného podujatia alebo z miesta konania verejného podujatia, alebo
- o) spáchal trestný čin z dôvodu príslušnosti k športovému klubu.

§ 38

(1) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadať ako na poláhajúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

(2) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadať na pomer a mieru závažnosti poláhajúcich okolností a priťažujúcich okolností.

(3) Ak prevažuje pomer poláhajúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(4) Ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(5) Pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

(6) Pri opätovnom spáchaní obzvlášť závažného zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o dve tretiny; v takom prípade sa ustanovenia odsekov 4 a 5 nepoužijú.

(7) Ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest

podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchateľa neprimerane prísne.

(8) Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužíja v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

§ 39

Mimoriadne zníženie trestu

(1) Ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchateľa má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchateľa neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchateľovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchateľa

- a) za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchateľa neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania,
- b) ktorý významnou mierou prispel k objasneniu trestného činu spáchaného v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny alebo napomáhal zabrániť spáchaniu trestného činu, ktorý v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny iný pripravoval alebo sa o jeho spáchanie pokúsil tým, že oznámil jeho činnosť orgánom činným v trestnom konaní a poskytol im informácie, ktoré by inak nezískali, a tak im pomohol zabrániť alebo zmierniť následky trestného činu, zistiť alebo usvedčiť páchateľov alebo zabezpečiť dôkazy o trestnom čine v prospech usvedčenia zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny,
- c) ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchateľa by bolo možné za súčasného ošetrovania ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie,
- d) v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, alebo
- e) ktorý sa zvlášť významnou mierou podieľal na objasnení trestného činu korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti tohto zákona, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania

zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 alebo obzvlášť závažného zločinu spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, alebo na zistení alebo usvedčení jeho páchateľa tým, že poskytol v trestnom konaní dôkazy o takom čine, ak vzhľadom na povahu a závažnosť ním spáchaného trestného činu má súd za to, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania; znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, o ktorom poskytol dôkazy v trestnom konaní.

(3) Pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť

- a) trest odňatia slobody kratší ako dvadsať rokov, ak je páchateľ odsúdený za trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 3, genocídia podľa § 418 ods. 3, teroristického útoku podľa § 419 ods. 2, neľudskosti podľa § 425 ods. 2 alebo vojnového bezprávia podľa § 433 ods. 2,
- b) trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov,
- c) trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov,
- d) trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov,
- e) trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako päť rokov,
- a
- f) trest zákazu činnosti, trest zákazu pobytu a trest vyhostenia na dobu kratšiu ako šesť mesiacov.

(4) V konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

§ 40

Upustenie od potrestania

(1) Od potrestania páchateľa prečinu, ak ním nebola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, možno upustiť, ak

- a) páchateľ priznal spáchanie prečinu, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave a ak vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a na doterajší život páchateľa možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu,
- b) súd prijme záruku za nápravu páchateľa a má za to,

že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného prečinu a osobu páchateľa uloženie trestu nie je potrebné, alebo

- c) prečin spáchal v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré mu zároveň ukladá, zabezpečí ochranu spoločnosti a nápravu páchateľa účinnejšie ako trest; to neplatí, ak si stav zmenšenej príčetnosti spôsobil vplyvom návykovej látky.

(2) Od potrestania páchateľa trestného činu možno upustiť, ak trestný čin spáchala osoba z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 alebo trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368.

(3) Ak sa upustilo od potrestania páchateľa podľa odseku 1 alebo 2, hľadá sa na páchateľa, ako keby nebol odsúdený.

§ 40a

Podmienečné upustenie od potrestania

(1) Od potrestania páchateľa prečinu podľa § 171 ods. 1 alebo 2 môže súd podmienečne upustiť, ak mu súčasne uloží ochranné liečenie za podmienok podľa § 73.

(2) Súd páchateľovi určí skúšobnú dobu až na dva roky; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o podmienečnom upustení od potrestania.

(3) Ak páchateľ, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania, dodržal podmienky ochranného liečenia, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, o uložení trestu.

(4) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 3 bez toho, že by na tom mal páchateľ vinu, má sa za to, že sa osvedčil.

(5) Ak súd vyslovil, že sa páchateľ, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania, osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

§ 41

Úhrnný trest a spoločný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadiieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za

dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadyby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadyby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

(3) Ak súd odsudzuje páchateľa za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovacom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbehu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad. Súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbehu, ako aj o spoločnom treste za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom. Súd prípadne rozhodne tiež o nadväzujúcich výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine. Ak je ukladávaný trest za viac trestných činov, ustanovenia odsekov 1 a 2, § 42 a § 43 sa použijú primerane.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak predchádzajúci rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 42

Súhrnný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

(2) Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchateľovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia vecí, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

(3) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchateľa hľadá, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 43 Ďalší trest

Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

§ 44

Upustenie od súhrnného trestu a ďalšieho trestu

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43, ak pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchateľa za dostatočný.

§ 45

Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchateľovi trestné stíhanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do úhrnného trestu alebo súhrnného trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako sa postupuje, ak súd upustí od uloženia súhrnného trestu alebo ďalšieho trestu.

(2) Ak v rámci trestného stíhania došlo k zadržaniu páchateľa a v tomto konaní dôjde k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba obmedzenia osobnej slobody do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné.

(3) Ak bol páchateľ súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako postupuje súd, ak páchateľovi uložil úhrnný trest alebo súhrnný trest.

(4) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu podľa odsekov 1 až 3 možné, prihladne súd na túto skutočnosť pri určovaní druhu trestu, prípadne výmery trestu.

(5) Podľa rovnakých zásad súd postupuje aj v prípade, ak bol páchateľ vo väzbe v cudzine alebo ak bol potrestaný orgánom cudzieho štátu pre ten istý skutok.

Tretí diel

Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

§ 46

Trest odňatia slobody

Trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac na dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie.

§ 47

Trest odňatia slobody na doživotie

(1) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že

- a) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- b) nie je nádej, že by páchateľ bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

(2) Ak súd odsudzuje páchateľa za dokonaný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, ublíženia na zdraví podľa § 155, nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 5, 6, 7 alebo 8, obchodovania s ľuďmi podľa § 179, zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 181, brania rukojemníka podľa § 185, zavlečenia do cudziny podľa § 187, lúpeže podľa § 188, vydierania podľa § 189 ods. 2, 3 alebo 4, hrubého nátlaku podľa § 190 alebo § 191 ods. 2, 3 alebo 4, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, 3 alebo 4, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, všeobecného ohrozenia podľa § 284, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, terorizmu podľa § 313 alebo § 314, násilného prekročenia štátnej hranice podľa § 354 ods. 2, 3 alebo 4, prevádzkačstva podľa § 355 ods. 3, 4 alebo 5, výroby detskej pornografie podľa § 368, genocidia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d alebo neľudskosti podľa § 425, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. a) a b); inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súď však nemôže takému páchateľovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

§ 48

Vonkajšia diferenciácia výkonu trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa vykonáva diferencovane v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „ústav na výkon trestu“) minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa strázenia.

(2) Súď zaradí páchateľa na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- a) s minimálnym stupňom strázenia, ak v posledných

desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,

- b) so stredným stupňom strázenia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatela hľadí, ako keby nebol odsúdený.

(3) Do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia zaradí súd

- a) páchatela, ktorému uložil trest odňatia slobody na doživotie, alebo
- b) páchatela obzvlášť závažného zločinu.

(4) Súd môže zaradiť páchatela aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa strázenia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa strázenia bude jeho náprava lepšie zabezpečená. Takto môže do ústavu na výkon trestu minimálneho stupňa strázenia zaradiť páchatela aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin. Nemôže však do ústavu na výkon trestu s minimálnym alebo stredným stupňom strázenia zaradiť páchatela, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, alebo páchatela obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci pätnásť rokov.

(5) Pri zaradení páchatela do ústavu na výkon trestu minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa strázenia nie je súd viazaný ustanoveniami odsekov 2 a 3 ani vtedy, ak schvaľuje dohodu o uznání viny a prijatí trestu alebo zníži trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. b).

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody

§ 49

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

- a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvode za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo
- b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

§ 50

(1) Pri povolení podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(2) V rámci povolenia podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody môže súd páchatelovi uložiť povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatil dlh alebo zameškané výživné.

(3) Skúšobná doba, ktorá už uplynula, sa započítava do skúšobnej doby nanovo určenej pri povolení podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého za ten istý skutok, alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení súhrnného trestu alebo spoločného trestu.

(4) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradit škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimocne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,

b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

(5) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(6) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

(7) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadí sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(8) Ak súd rozhodne, že sa trest odňatia slobody, ktorý bol podmienečne odložený, vykoná, rozhodne zároveň aj o spôsobe výkonu trestu.

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom

§ 51

(1) Súd môže za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody nepre-
vyšujúceho tri roky, ak páchatelovi zároveň uloží probačný
dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Ustanovenie
§ 49 ods. 2 platí rovnako.

(2) Pri určení probačného dohľadu ustanoví súd
skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba
začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia
právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd uloží obmedzenia
alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu.
Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného
trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(3) Obmedzenia spočívajú najmä v zákaze

- a) účasti na určených verejných podujatiach,
- b) požívaní alkoholických nápojov a iných návykových
látok,
- c) stretávania sa s osobami, ktoré majú na páchatela
negatívny vplyv alebo ktoré boli jeho spolupáchateľmi
alebo účastníkmi na trestnom čine,
- d) vstupu na vyhradené miesta alebo priestory, na
ktorých trestný čin spáchal,
- e) účasti na hazardných hrách, hrania na hracích
automatoch a uzatvárania stávok,
- f) kontaktu s určenou osobou v akejkoľvek forme
vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronic-
kej komunikačnej služby alebo inými obdobnými
prostriedkami.

(4) Povinnosti spočívajú najmä v príkaze

- a) nepriblížiť sa k určenej osobe na vzdialenosť menšiu
ako päť metrov a nezdrižavať sa v blízkosti obydla
určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto
osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje,
- b) zdržiavať sa v určenom čase na určenej adrese,
- c) vystahovať sa z bytu alebo domu, v ktorom sa neo-
právne zdržuje alebo ktorý protiprávne obsadil,
- d) nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu,
- e) zaplatiť v skúšobnej dobe dlh alebo zameškané
výživné,
- f) osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenému,
- g) v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu
alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze,
- h) podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným
úradníkom alebo iným odborníkom programu soci-
álneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- i) podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok,
ak mu nebolo uložené ochranné liečenie,
- j) podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo
zúčastniť sa na psychologickom poradenstve,
- k) zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa
preukázateľne o zamestnanie,
- l) dostaviť sa v určenom čase na príslušný útvar

Policajného zboru určený podľa miesta pobytu,
v odôvodnených prípadoch aj opakovane.

(5) Páchatel, ktorému bol uložený probačný do-
hľad, je povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú
probačným a mediačným úradníkom a podrobiť sa
kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola
nariadená; nariadiť kontrolu technickými prostriedkami
možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného
predpisu.

(6) Skúšobná doba podľa odseku 2 sa nevzťahuje
na výkon ostatných trestov uložených popri probačnom
dohľade.

(7) Skúšobná doba, ktorá už uplynula, sa započítava
do skúšobnej doby, ktorá bola určená pri uložení nového
probačného dohľadu uloženého za ten istý skutok, alebo do
skúšobnej doby určenej pri uložení súhrnného trestu alebo
spoločného trestu.

(8) Súd pri uložení obmedzenia podľa odseku 3 písm.
f) a povinnosti podľa odseku 4 písm. a) informuje určenú
osobu o možnosti požiadať o vydanie európskeho ochran-
ného príkazu na účely zabezpečenia jej ochrany na území
iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného
predpisu.

(9) Povinnosť podľa odseku 4 písm. h) možno uložiť
po predchádzajúcom vyžiadaní správy od probačného a me-
diačného úradníka o vhodnosti jej uloženia, ak vhodnosť
uloženia tejto povinnosti nevyplýva z odborného vyjadrenia
alebo zo znaleckého posudku.

§ 52

(1) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život,
dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené
obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak
nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípad-
ne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd,
vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad
v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným
v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu,
a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako
o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu
probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia
alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení
alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú
splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak
takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

(2) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby
neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom
mal odsúdený vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(3) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak
súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil
rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by odsúdený
mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie

v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(5) Ak súd premení podmienený trest odňatia slobody na nepodmienečný trest odňatia slobody, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

§ 53

Trest domáceho väzenia

(1) Trest domáceho väzenia až na štyri roky môže súd uložiť páchateľovi trestného činu, ak

- a) vzhľadom na povahu trestného činu uvedeného v odseku 2, osobu a pomery páchateľa postačuje uloženie tohto trestu,
- b) páchateľ dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydli na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť,
- c) sú splnené podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami.

(2) Súd môže uložiť trest domáceho väzenia vo výmere podľa odseku 1 za trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom neprevyšujúcou desať rokov, najmenej však na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom.

(3) Odsúdený po dobu výkonu trestu domáceho väzenia je povinný v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydli vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

(4) Súd môže uložiť páchateľovi počas výkonu trestu domáceho väzenia obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(5) Po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

(6) Ak odsúdený neplní obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z trestu domáceho väzenia alebo mári výkon kontroly technickými prostriedkami, súd trest premení na nepodmienečný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienečného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Trest povinnej práce

§ 54

Trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchateľa vo výmere od 40 do 300 hodín, ak ho odsudzuje za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov.

§ 55

(1) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonať najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu. Súd môže páchateľovi na túto dobu uložiť aj primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl a schopností nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil. Do doby výkonu trestu povinnej práce sa nezapočítava doba, počas ktorej odsúdený

- a) nemohol vykonávať trest povinnej práce pre dočasnú práceneschopnosť alebo preto, že mu v tejto dobe práca nebola určená,
- b) vykonával povinnú vojenskú službu alebo inú službu namiesto povinnej vojenskej služby,
- c) zdržiaval sa v cudzine,
- d) bol vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody v inej veci.

(2) Trest povinnej práce súd neuloží, ak je páchateľ dlhodobo práceneschopný alebo invalidný.

(3) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

(4) Ak odsúdený v čase výkonu trestu povinnej práce nevedol riadny život alebo zavinene nevykonával práce v určenom rozsahu, alebo nesplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

(5) Súd môže upustiť od výkonu trestu povinnej práce, ak sa odsúdený v čase výkonu tohto trestu nie z vlastnej viny stal trvalo práceneschopným alebo invalidným alebo z iných závažných dôvodov.

Peňažný trest

§ 56

(1) Peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 33 1930 eur páchateľovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchateľa trest odňatia slobody neukladá.

(3) Ak to odôvodňuje výška uloženého peňažného trestu a osobné a majetkové pomery páchateľa, môže súd rozhodnúť, že peňažný trest zaplatí odsúdený v mesačných splátkach. Súčasne určí ich výšku a lehotu v dĺžke najviac jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku, do ktorej musí byť peňažný trest zaplatený.

(4) Peňažný trest, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového peňažného trestu, ktorý bol páchateľovi uložený pre ten istý skutok, alebo do tohto trestu, ak bol uložený ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(5) Peňažný trest súd neuloží, ak by sa s tým zmarila možnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom.

§ 57

(1) Pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatela. Peňažný trest neuloží, ak je zrejme, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť.

(2) Zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na päť rokov. Náhradný trest nesmie spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať zákonom dovolenú hranicu trestnej sadzby.

(4) Ak by náhradný trest presiahol hranicu uvedenú v odseku 3 alebo ak je peňažný trest ukladaný popri treste odňatia slobody na doživotie, súd náhradný trest neuloží.

Trest prepadnutia majetku

§ 58

(1) Trest prepadnutia majetku môže súd uložiť vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchatela, ak páchatela odsudzuje na trest odňatia slobody na doživotie alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať majetkový prospech veľkého rozsahu alebo ktorým spôsobil škodu veľkého rozsahu.

(2) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1, ak odsudzuje páchatela za spáchanie trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 173 ods. 3, trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestného činu zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo § 181, trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. c), trestného činu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, 3, 4 alebo 5 alebo § 191 ods. 3 alebo 4, trestného činu nátlaku podľa § 192 ods. 3 alebo 4, trestného činu nepovolennej prevádzky lotérií a iných podobných hier podľa § 230 ods. 2, 3 alebo 4, trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 234, trestného činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270, trestného činu uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 1, trestného činu výroby a držby falšovateľského náčinia podľa § 272 ods. 3, trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 3 alebo ods. 4, trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 3 alebo ods. 4, trestného činu daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo 3, trestného činu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 2 alebo 3, trestného činu teroru podľa § 313 alebo § 314, trestného

činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 2, trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 6, trestného činu prevádzkačstva podľa § 355 alebo § 356, trestného činu kupliarstva podľa § 367 ods. 3, trestného činu výroby detskej pornografie podľa § 368, trestného činu rozširovania detskej pornografie podľa § 369, trestného činu ohrozovania mravnosti podľa § 372 ods. 2 alebo 3, trestného činu teroristického útoku podľa § 419, trestného činu niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, trestného činu financovania terorizmu podľa § 419c alebo trestného činu cestovania na účel terorizmu podľa § 419d a páchatel nadobudol majetok aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z výnosu z trestnej činnosti.

(3) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za spáchanie trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 7 alebo 8 alebo § 173 ods. 4, trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 3 alebo 4, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, trestného činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 3 alebo § 329 ods. 3 alebo trestného činu podplácania podľa § 334 ods. 2.

§ 59

(1) Trest prepadnutia majetku postihuje, v rozsahu, ktorý patrí odsúdenému pri výkone trestu prepadnutia majetku po ukončení konkurzného konania,

- výťažok zo speňaženia majetku,
- majetok vylúčený zo súpisu majetku podstát,
- majetok podliehajúci konkurzu, ak nedošlo k speňaženiu majetku.

(2) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Právoplatným rozhodnutím súdu o prepadnutí majetku zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Do konkurznej podstaty patrí majetok v dlžníkovom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu. Vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorému došlo skôr, vrátane úkonov, ktoré zmenili jeho rozsah, možno v konkurze odporovať.

§ 60

Trest prepadnutia veci

(1) Súd uloží trest prepadnutia veci,

- ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- ktorá bola určená na spáchanie trestného činu, alebo
- ktorá je výnosom z trestnej činnosti.

(2) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom

páchateľa alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť prepadnutie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(3) Nedosiahnuteľnou vecou sa rozumie vec zničená, poškodená, stratená, odcudzená, urobená neupotrebitelnou, spotrebovaná, ukrytá, prevedená na inú osobu s cieľom vyňať ju z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní alebo inak odstránená alebo ušetréné náklady.

(4) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchatelovi.

(5) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(6) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené prepadnutím veci,
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu, alebo
- c) súd upustil od potrestania páchatel'a.

§ 61

Trest zákazu činnosti

(1) Trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

(2) Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel' dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(3) Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(4) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200, trestný čin sexuálneho znepokojenia podľa § 201 až 202, trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, trestný čin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 a trestný čin prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370, ak bol taký trestný čin spáchaný na dieťať.

(5) Súd uloží trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin

- a) ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, hoci už bol za taký trestný čin, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, dvakrát odsúdený, alebo

b) usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku.

(6) Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo ods. 3 a trestný čin marenia výkonu správy daní podľa § 278a ods. 2 alebo ods. 3, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(7) Na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odsekov 3 až 5 nemá vplyv zahľadenie odsúdenia.

(8) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a doba výkonu väzby; započítava sa však doba, počas ktorej bolo páchatel'ovi pred právoplatnosťou rozsudku podľa osobitných predpisov odňaté oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, a doba, počas ktorej už nesmel na základe opatrenia štátneho orgánu túto činnosť vykonávať.

(9) Trest zákazu činnosti, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového trestu zákazu činnosti, ktorý bol páchatel'ovi uložený pre ten istý skutok alebo do tohto trestu, ak bol uložený ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(10) Právoplatný rozsudok ukladajúci trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu je po dobu výkonu trestu rozhodnutím o vylúčení podľa predpisov obchodného práva.

§ 62

Trest zákazu pobytu

(1) Trest zákazu pobytu spočíva v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určenom mieste alebo v určenom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci sa vyžaduje povolenie.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až päť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchatel'a a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku. Trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchatel' trvalý pobyt.

(3) Súd môže uložiť páchatel'ovi po dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, ak mu tento trest neukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody.

(4) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená.

Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(5) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa nezačítava doba výkonu trestu odňatia slobody.

(6) Trest zákazu pobytu sa nemôže uložiť popri treste povinnej práce, ak sa práce majú vykonať v mieste, na ktorom je odsúdenému pobyt zakázaný.

§ 62a

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach

(1) Trest zákazu účasti na verejných podujatiach spočíva v tom, že sa odsúdenému počas doby výkonu tohto trestu zakazuje účasť na športových, kultúrnych alebo iných verejných podujatiach v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu účasti na verejných podujatiach až na desať rokov, ak sa páchateľ dopustí úmyselného trestného činu v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí alebo ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchateľa a okolností spáchania činu, ochrana verejného poriadku, zdravia, mravnosti alebo majetku.

(3) Ako samostatný trest môže byť trest zákazu účasti na verejných podujatiach uložený, ak vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného prečinu, osobu a pomery páchateľa, uloženie iného trestu nie je potrebné.

(4) Na dobu výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach alebo na jej časť súd môže odsúdenému uložiť obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, najmä aby sa dostavil v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru a spravidla mu súd tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú súd zároveň určí.

(5) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(6) Do doby výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach sa doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody nezapočítava; započítava sa však doba, počas ktorej bola v tej istej veci páchateľovi pred právoplatnosťou rozsudku zakázaná účasť na verejných podujatiach, ktoré sú predmetom zákazu.

§ 63

Trest straty čestných titulov a vyznamenaní

(1) Trest straty čestných titulov a vyznamenaní spočíva v tom, že odsúdený stráca vyznamenania a iné čestné tituly udelené podľa osobitných predpisov.

(2) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchateľa za obzvlášť závažný zločin na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak to vzhľadom na povahu spáchaného obzvlášť závažného zločinu vyžaduje ochrana vážnosti čestného titulu a vyznamenaní, ktoré boli páchateľovi pred odsúdením udelené.

§ 64

Trest straty vojenskej a inej hodnosti

(1) Trest straty vojenskej a inej hodnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť v ozbrojených silách na hodnosť vojaka, a ak ide o príslušníka v služobnom pomere, odníma sa mu hodnosť v tomto zbere.

(2) Trest straty vojenskej a inej hodnosti uloží súd páchateľovi, ktorý je nositeľom takejto hodnosti, ak ho odsudzuje za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody najmenej na dva roky bez podmieneného odkladu jeho výkonu.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak odsudzuje páchateľa, ktorý je príslušníkom ozbrojených síl alebo príslušníkom v služobnom pomere, a ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje disciplína a poriadok v ozbrojených silách alebo v službe.

§ 65

Trest vyhostenia

(1) Ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný verejný záujem, súd môže páchateľovi, ktorý nie je občanom Slovenskej republiky ani osobou, ktorej bol udelený azyl alebo bola poskytnutá doplnková ochrana, uložiť trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

(2) Trest vyhostenia nemožno uložiť páchateľovi,

- a) u ktorého sa nepodarilo zistiť jeho štátnu príslušnosť alebo štát, z ktorého na územie Slovenskej republiky pricestoval,
- b) ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo jeho rodinným príslušníkom bez ohľadu na štátnu príslušnosť a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok,
- c) ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore s nepretržitým pobytom na území Slovenskej republiky viac ako desať rokov; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu,
- d) ktorý je dieťaťom a je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ak vyhodenie nie je v najlepšom záujme dieťaťa,
- e) ak má byť vyhodený do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho osobná sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky, alebo pre toho, kto bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku alebo
- f) ak má byť vyhodený do štátu, v ktorom by bol ohrozený

jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.

(3) Rodinným príslušníkom podľa odseku 2 písm. b) je rodinný príslušník podľa predpisov o pobyte cudzincov.

(4) Trest vyhodenia môže súd uložiť na jeden rok až pätnásť rokov.

Štvrtý diel

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmienienečné prepustenie a podmienienečné upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov

§ 65a

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia

(1) Súd môže odsúdenému za prečin premeniť zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 1 a súčasne

- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie,
- odsúdený vykonal jednu tretinu uloženého alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného trestu odňatia slobody,
- zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody nepresahuje tri roky,
- nejde o výkon trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe určenej pri podmieniaceom odklade výkonu trestu odňatia slobody, podmieniaceom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, o výkon zvyšku trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe pri podmieniaceom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody,
- odsúdenému nebol premenený trest domáceho väzenia na trest odňatia slobody a
- odsúdený nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

(2) Súd premení zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia tak, že nevykonaný deň zvyšku trestu odňatia slobody sa rovná jednému dňu trestu domáceho väzenia.

Podmieniaceé prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

§ 66

(1) Súd môže odsúdeného podmieniaceé prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže

sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieniaceého trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieniaceého trestu odňatia slobody,
- ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieniaceého trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieniaceého trestu odňatia slobody,
- ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieniaceého trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieniaceého trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

(2) Pri rozhodovaní o podmieniaceom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

(3) Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmieniaceé prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

(4) Ak ide o podmieniaceé prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmieniaceého trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieniaceého trestu odňatia slobody.

§ 67

(1) Osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdennej na doživotie môže byť podmieniaceé prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na doživotie môže byť podmieniaceé prepustená najskôr po dvadsiatich piatich rokoch výkonu tohto trestu, ak s ohľadom na okolnosti činu, za ktorý bola odsúdená, a povahu jej osobnosti nehrôzi jej prepustením opakovanie spáchaného činu alebo obdobného činu.

§ 68

(1) Pri podmieniaceom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieniaceým prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmieniaceé prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať

rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(2) Ak podmienečne prepustený viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou.

(3) Ak súd vyslovil, že sa podmienečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienečne prepustený.

(4) Rovnako sa má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmienečnému prepusteniu, ak súd bez viny odsúdeného do roka od uplynutia skúšobnej doby nerozhodol, že odsúdený zvyšok trestu vykoná. Súd môže tak rozhodnúť do dvoch rokov, ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia.

(5) Opätovné podmienečné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia

§ 68a

(1) Po výkone polovice trestu domáceho väzenia môže súd podmienečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia súd určí skúšobnú dobu až na dva roky, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia o podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienečne upustil od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia, môže súd uložiť primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život. Ak nejde o povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, nariadi probačný dohľad.

§ 68b

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienečne upustilo od zvyšku trestu domáceho väzenia, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia alebo po-

vinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu premení na nepodmienečný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienečného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

(2) Ak súd vyslovil, že sa odsúdený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest domáceho väzenia bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez toho, že by odsúdený mal na tom viny, nerozhodol o premene trestu podľa odseku 1 do jedného roka od uplynutia skúšobnej doby, alebo ak sa proti odsúdenému vedie trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe, do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby.

Podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti

§ 69

(1) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti môže súd podmienečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienečne upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

(4) Súd nemôže podmienečne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý bol uložený odsúdenému,

- a) ktorému už bol takýto trest zákazu činnosti uložený v predchádzajúcich desiatich rokoch za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky alebo za iný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, alebo
- b) ktorý už bol v predchádzajúcich desiatich rokoch za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, ako je uvedený v písmene a), postihnutý zákazom činnosti viesť motorové vozidlo.

(5) Súd nemôže podmienečne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak bol trest zákazu činnosti uložený podľa § 61 ods. 3 až 5.

§ 70

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienične upustilo od zvyšku trestu zákazu činnosti, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa odsúdený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu činnosti bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

**Podmieničné upustenie
od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu**

§ 71

(1) Po výkone polovice trestu zákazu pobytu môže súd podmienične upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienične upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

§ 72

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienične upustilo od zvyšku trestu zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmienične prepustení osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu pobytu bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

§ 72a

**Podmieničné upustenie od výkonu zvyšku trestu
zákazu účasti na verejných podujatiach**

(1) Po výkone polovice trestu zákazu účasti na verejných podujatiach môže súd podmienične upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienične upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

§ 72b

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienične upustilo od zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmienične prepustení osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu účasti na verejných podujatiach bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmieničnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

**Piaty diel
Ochranné opatrenia**

Ochranné liečenie

§ 73

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchateľ činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchateľ spáchal trestný čin

- a) v stave zmenšenej pričetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- b) v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- c) násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej

osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo

- d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

(3) Ochranné liečenie podľa odseku 2 písm. d) súd uloží páchatelovi prečinu podľa § 171 ods. 1 alebo 2 iba ak s jeho uložením páchatel súhlasí.

(4) Ochranné liečenie neuλοίží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť.

(5) Ochranné liečenie môže súd uložiť aj popri treste alebo pri upustení od potrestania.

§ 74

(1) Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

(2) Ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(3) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zanjiknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 75

Ochranná výchova

Podmienky ukladania a výkonu ochrannej výchovy sú upravené v osobitných ustanoveniach o stíhaní mladistvých.

Ochranný dohľad

§ 76

(1) Ochranný dohľad uloží súd páchatelovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

(2) Ochranný dohľad môže súd uložiť aj páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorý bol už v minulosti najmenej dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za takýto trestný čin a ktorému znovu ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchanej trestnej

činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

(3) Súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

(4) Ochranný dohľad nemožno uložiť mladistvému a odsúdenému, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie.

§ 77

(1) Odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu

- oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,
- osobne sa hlásiť v určených lehotách a
- vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

(2) Odsúdenému, ktorému sa uložil ochranný dohľad, môže súd uložiť aj ďalšie obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

(3) Odsúdený, ktorému súd uložil ďalšie obmedzenia alebo povinnosti podľa odseku 2, je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

§ 78

(1) Ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

(2) Ak sa ochranný dohľad ukladá opätovne, a to skôr, než bol vykonaný ochranný dohľad predtým uložený, nesmie čas, na ktorý sa opätovne ukladá, spolu s doteraz nevykonaným zvyškom ochranného dohľadu predtým uloženého prevyšovať päť rokov.

§ 79

Ochranný dohľad zaniká

- uplynutím času, na ktorý bol uložený, alebo
- dňom, ktorým nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmiennečne prepustený osvedčil.

§ 80

Súd môže upustiť od výkonu zvyšku ochranného dohľadu, ak nepovažuje jeho ďalší výkon za potrebný.

Detencia

§ 81

(1) Ak je odsúdenému vo výkone trestu odňatia slobody zistená duševná porucha, ktorá je podľa odborného lekárskeho posudku nevyliečiteľná a jeho pobyt na slobode je aj s prihliadnutím na spáchanú trestnú činnosť pre spoločnosť nebezpečný, súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu preruší výkon trestu odňatia slobody a nariadi jeho umiestnenie v detenčnom ústave.

(2) Súd môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj takého páchatela úmyselného trestného činu, ktorý sa odmieta podrobiť ochrannému liečeniu alebo u ktorého ochranné liečenie pre negatívny postoj pacienta neplní svoj účel a ktorého pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný; páchatel sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(3) Ak to považuje súd za potrebné, môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj páchatela zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchatela, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin; páchatel sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(4) Súd môže na základe odborného lekárskeho posudku rozhodnúť o umiestnení páchatela do detenčného ústavu aj vtedy, ak páchatel, ktorého pobyt na slobode je nebezpečný, vykonáva ochranné liečenie v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a svojím správaním ohrozuje život alebo zdravie iných osôb; súd rozhodne na návrh zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti.

§ 82

(1) Účelom umiestnenia páchatela v detenčnom ústave je osobitným liečebným režimom a dôslednou izoláciou od spoločnosti zabrániť páchatelovi v ďalšom páchaní trestných činov a činov inak trestných.

(2) Pobyt páchatela v detenčnom ústave trvá dovtedy, kým ochranu spoločnosti pred páchatelom nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami.

(3) Najmenej jedenkrát ročne a vždy na návrh detenčného ústavu súd preskúma dôvodnosť držania páchatela v detenčnom ústave a na základe odborného lekárskeho posudku rozhodne o ďalšom trvaní detencie alebo o prepustení páchatela z detenčného ústavu, ak dôvody detencie pominuli, a rozhodne o ďalšom výkone trestu.

§ 83

Zhabanie veci

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak

- a) patrí osobe, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť,
- b) patrí páchatelovi, od ktorého potrestania súd upustil,

alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie podmiennečne zastavené, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu schválenia zmluvy,

- c) nepatrí páchatelovi a je výnosom z trestnej činnosti,
- d) nepatrí páchatelovi a bola určená alebo použitá na spáchanie trestného činu,
- e) ide o tovar bez kontrolných známkov alebo bez iných kontrolných technických opatrení vyžadovaných všeobecne záväzným právnym predpisom na jeho označenie na daňové účely,
- f) okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že vec by mohla byť zdrojom financovania terorizmu, alebo
- g) to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené zhabaním veci, alebo
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

(4) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchatela alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť zhabanie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

§ 83a

Zhabanie časti majetku

(1) Súd môže uložiť zhabanie časti majetku páchatelovi, ktorého odsudzuje za úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej štyri roky alebo za trestný čin neoprávneného prístupu do počítačového systému podľa § 247, neoprávneného zásahu do počítačového systému podľa § 247a, neoprávneného zásahu do počítačového údajov podľa § 247b, výroby a držby prístupového zariadenia, hesla do počítačového systému alebo iných údajov podľa § 247d, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266, prijímania úplatku podľa § 328 až 330, podplácania podľa § 332 až 334, nepriamej korupcie podľa § 336 alebo rozširovania detskej pornografie podľa § 369, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať pre seba alebo pre iného majetkový prospech a súd má za to, že určitá časť jeho majetku je výnosom z trestnej činnosti na základe preukázania, že hodnota majetku, ktorú páchatel nadobudol alebo previedol na inú osobu v čase najviac päť rokov pred páchaním takéhoto trestného činu, v čase jeho páchania alebo po jeho spáchaní je v hrubom nepomere k príjmom páchatela nadobudnutým v súlade so zákonom alebo na základe iných skutočností odôvodňujúcich takýto záver.

(2) Zhabanie časti majetku môže súd uložiť aj vtedy, ak by tento majetok mohol byť zhabaný podľa odseku 1 a ak páchatel tento majetok

- a) previedol alebo nechal previesť na inú osobu bezplatne alebo za nápadne výhodných podmienok a táto osoba vedela alebo mohla a mala vedieť, že na ňu takýto majetok previedol, aby sa vyhol peňažnému trestu podľa § 56, trestu prepadnutia majetku podľa § 58, trestu prepadnutia veci podľa § 60 alebo uloženiu zhabania veci podľa § 83, alebo že tento majetok bol získaný v rozpore so zákonom,
- b) previedol alebo nechal previesť na blízku osobu,
- c) previedol alebo nechal previesť na právnickú osobu, v ktorej má sám alebo v spojení s blízkymi osobami väčšinovú majetkovú účasť, väčšinový podiel na hlasovacích právach alebo rozhodujúci vplyv na riadení, a takýto majetok páchatel bezplatne alebo za nápadne výhodných podmienok užíva, alebo
- d) nadobudol do bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo tento majetok sa nachádzal v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré bolo vyporiadané dohodou a patrí manželovi páchatela.

(3) Súd je povinný pri uložení zhabania časti majetku určiť veci, ktoré podliehajú zhabaniu. Ak bol preukázaný hrubý nepomer medzi hodnotou majetku a príjmami páchatela nadobudnutými v súlade so zákonom v sledovanom období, môže súd určiť akékoľvek veci patriace páchatelovi v hodnote až do výšky preukázaného hrubého nepomeru.

(4) Ak súdu nie je známe, kde sa veci, ktoré sú predmetom zhabania časti majetku, nachádzajú, ich zhabanie nie je vhodné s ohľadom na práva tretích osôb alebo ak ten, komu mohla byť vec zhabaná, ju pred vydaním rozhodnutia o zhabaní časti majetku zničí, poškodí, scudzí alebo jej zhabanie inak zmarí, môže súd uložiť zhabanie veci takej hodnoty alebo peňažnej čiastky, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(5) Zhabanie časti majetku postihuje aj plody a úžitky vecí, ktoré prináležia osobe, ktorej bola takáto vec zhabaná. Zhabanie časti majetku sa nevzťahuje na veci, ktoré sú nevyhnutné na uspokojovanie životných potrieb osoby, ktorej sa má zhabať časť majetku, alebo osôb, o ktorých výživu a výchovu je táto osoba povinná sa starať.

(6) Vlastníkom zhabanej časti majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 83b

Vypúšťa sa.

TRETIA HLAVA ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 84

Zmena zákona

Trestnosť činu, ktorý mal v čase spáchania znaky

niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti tohto zákona, zaniká, ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je trestným činom.

Účinná útoť

§ 85

Trestnosť trestných činov šírenia nebezpečnej ľudskej nákazlivej choroby podľa § 163, ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými predmetmi podľa § 168, brania rukojezníka podľa § 185, legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234, porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238, porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254, porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami podľa § 255, § 256, § 257, ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 258, skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 260, poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 263, ohrozenia obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva podľa § 264, všeobecného ohrozenia podľa § 284, poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286, ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300, § 301, vlastizradu podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, ohrozenia utajovanej skutočnosti podľa § 319, § 320, ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353, vzbury väzňov podľa § 358, šírenia poplašnej správy podľa § 361, § 362, genocidia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d, neľudskosti podľa § 425 a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja podľa § 426 zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo
- b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď sa škodlivému následku trestného činu mohlo ešte zabrániť; oznámenie treba urobiť orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, v ojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 86

(1) Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

- a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu,

- b) nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchateľ svojou povinnosťou dodatočne splnil najneskôr do 60 dní od dokonania trestného činu,
- c) zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250, ak páchateľ svojím konaním umožnil podnikateľovi alebo inej právnickej osobe splniť podmienky pre neuloženie alebo zníženie pokuty podľa zákona upravujúceho ochranu hospodárskej súťaže,
- d) skrátenia dane a poistného podľa § 276, neodvedenia dane a poistného podľa § 277 alebo nezaplatenia dane a poistného podľa § 278, ak páchateľ nespáchal trestný čin ako člen organizovanej skupiny alebo ako člen zločineckej skupiny a ak splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchateľ po skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami,
- e) založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 alebo založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, ak páchateľ urobil dobrovoľne oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru o zločineckej skupine alebo teroristickej skupine a jej činnosti v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré hrozilo z jej ďalšej činnosti, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- f) podplácania podľa § 332 alebo § 333, nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 a prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336d, ak páchateľ úplatok alebo nenáležitú výhodu poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(2) Trestnosť trestného činu podľa odseku 1 písm. d) nezaniká, ak ide o páchateľa, ktorý bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, alebo ak trestné stíhanie páchateľa za obdobný čin bolo v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch zastavené z dôvodu zániku trestnosti trestného činu podľa odseku 1.

Premiľčanie trestného stíhania

§ 87

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premiľčacej doby, ktorá je

- a) tridsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento

zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,

- b) dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o ostatné zločiny,
- d) päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky,
- e) tri roky pri ostatných prečinoch.

(2) Do premiľčacej doby sa nezapočítava

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchateľa postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) doba, po ktorú sa páchateľ zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
- c) skúšobná doba podmienenečného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.
- (3) Premiľčanie trestného stíhania sa prerušuje
- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premiľčanie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prípravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchateľa, alebo
- b) ak páchateľ spáchal v premiľčacej dobe úmyselný trestný čin.

(4) Prerúšením premiľčania sa začína nová premiľčacia doba.

(5) Trestné stíhanie sa premiľčí najskôr pätnásť rokov potom, čo osoba, na ktorej bol spáchaný trestný čin neoprávneného odoberania orgánov, tkanív a buniek a nezákonnej sterilizácie podľa § 159 ods. 2, trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin týrania blízkej osoby a zverejnenia podľa § 208 a trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, dovŕšila osemnásť rok svojho veku.

§ 88

Uplynutím premiľčacej doby nezaniká trestnosť trestných činov uvedených v dvanásť hlavie osobitnej časti tohto zákona okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, trestného činu prechovávaného extrémistického materiálu podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov

politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

§ 89

Odpustenie alebo zmiernenie trestu

(1) Trest sa nevykoná, ak ho prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva odpúšťať tresty odsúdenému odpustil. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

(2) Ak prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zmiernovať tresty odsúdenému trest zmiernil, vykoná sa takto zmiernený trest. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

Premiňanie výkonu trestu

§ 90

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premiňacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody na doživotie,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premiňacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienenečnom odsúdení, podmienenečnom odsúdení s dohľadom, podmienenečnom prepustení alebo podmienenečnom prepustení s dohľadom právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná.

(3) Do premiňacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu, alebo bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody.

(4) Premiňanie výkonu trestu sa prerušuje, ak

- a) súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premiňanie ide, alebo
- b) odsúdený spáchal v premiňacej dobe úmyselný trestný čin.

(5) Prerúšením premiňania sa začína nová premiňacia doba.

§ 91

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa nepremiňuje okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základ-

ných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, trestného činu prechovávanía extrémistického materiálu podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

Zahľadanie odsúdenia

§ 92

(1) Súd môže zahľadiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premiňaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

(2) Ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm.

b) až l), k zahľadaniu dochádza ich vykonaním.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premiňaní jeho výkonu svojím vzorným správaním, že sa napravil, môže súd zahľadiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmienenečne prepusteného a podmienenečne prepusteného s dohľadom má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmienenečne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu. Ak bol trest zmiernený rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

(5) Odsúdenie sa zahladzuje, ak to nariadi prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zahľadzať odsúdenie formou milosti alebo amnestie.

§ 93

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchateľa, ako keby nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchateľovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahľadiť, kým neuplynie doba na zahľadanie trestu odňatia slobody podľa § 92 ods. 1, ak bol uložený.

ŠTVRTÁ HLAVA OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH

Prvý diel Trestná zodpovednosť

§ 94

Všeobecné ustanovenie

(1) Osoba, ktorá v čase spáchania trestného činu dovŕšila štrnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku, sa považuje za mladistvého.

(2) Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

§ 95

Trestná zodpovednosť

(1) Mladistvý mladší ako pätnásť rokov, ktorý v čase spáchania činu nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

(2) Prečin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a ak je jeho závažnosť malá.

Druhý diel

Zánik trestnosti

§ 96

Premlčanie trestného stíhania

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- desať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody na doživotie,
- päť rokov, ak je horná hranica sadzby trestu odňatia slobody najmenej desať rokov,
- tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť tých trestných činov, kde to ustanovuje tento zákon.

Tretí diel

Ukladanie sankcií a výchovných opatrení mladistvému

§ 97

Účel sankcií a výchovných opatrení

(1) Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovávať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávných činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

(2) Účelom ochranného opatrenia a výchovného opatrenia u mladistvého je kladne ovplyvniť duševný, mravný a sociálny vývoj mladistvého so zreteľom na dosiahnutý stupeň jeho rozumového a mravného vývoja, na jeho osobné vlastnosti, rodinnú výchovu a prostredie, z ktorého pochádza, a tým mladistvého zároveň chrániť pred škodlivými vplyvmi a spoločnosť pred páchaním trestnej činnosti.

(3) Pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Upustenie od potrestania

§ 98

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak

- vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo
- súd prijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného činu a osobu mladistvého sa uloženie trestu nejaví nevyhnutné.

§ 99

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého za prečin aj vtedy, ak

- mladistvý spáchal čin v stave, ktorý bol vyvolaný duševnou poruchou, a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré zároveň ukladá, zaistí nápravu mladistvého lepšie ako trest, alebo
- sa voči mladistvému vykonáva ochranné opatrenie alebo výchovné opatrenia a na dosiahnutie účelu zákona nie je potrebné uloženie trestu.

§ 100

Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na mladistvého, ako keby nebol odsúdený.

§ 101

Podmienečné upustenie od potrestania

(1) Za podmienok uvedených v § 98 môže súd podmiennečne upustiť od potrestania mladistvého, ak považuje za potrebné počas určenej doby sledovať správanie mladistvého.

(2) Pri podmiennečnom upustení od potrestania súd určí skúšobnú dobu až na jeden rok. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú spôsobil.

(3) Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmiennečné upustenie od potrestania v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na uloženie trestu, a